גליון

היכלא דכסיפין

- פורים -

תשפ"א

מאמרים נפלאים, פנינים יקרים,
שעשועי תורה, פלפולי אורייתא,
פנימיות העבודה, בירורי הלכה,
וסיפורי צדיקים.

- גליון י"ד -

מאמרים שיחות ושיעורים

מאת

מוה"ר **אהרן גרינפעלד** שליט"א

©

נערך ויו"ל ע"י
מכון 'נהורא'
לכל עניני הגליון:
058-329-00-29

- תוכן הענינים -

היכלא דכסיפין - מאמר לפורים

שערי עבודה - מאמר "חייב איניש לבסומי בפוריא"

בירור הלכה - בענין חיסונים וחיסוני הקורונה

היכלא דכסיפין

מאמר לפורים

מאמר "יום כיפורים כפורים"

פורים על שם יום הכיפורים

איתא **בתיקוני זוהר** (תיקון כ"א נז:), "פורים אתקריאת על שם יום הכיפורים". ופירש **הרה"ק רבי צדוק הכהן מלובלין זי"ע** (רסיסי לילה - להרה"ק רצ"ה מלובלין זי"ע אות נ"ח) כי יום הכיפורים הוא יום **כ**פורים בתוספת כ"ף הדמיון, והרי הכלל הוא שהקטן נתלה בגדול, וא"כ יום פורים הוא גדול יותר ואילו יום כיפורים אינו אלא **כ**פורים. ויש להבין דברי חכמים וחידותם, במה גדול יום הפורים מיום הכיפורים.

עבודת יוה"כ ועבודת פורים

ונקדים את דברי **היהודי הקדוש מפרשיסחא זי"ע** המבאר את הקשר שבין יוה"כ ופורים, וז"ל (מובא בספר תורת היהודי הקדוש), "איתא בתיקו"ז, דיוה"כ ופורים המה בדרגא חדא [כך הבין בפשטות לשון התיקו"ז בשונה מדברי רבי צדוק מלובלין]. ולכאורה איך הם שוים, והלא ביוה"כ מחוייבים לענות נפשינו מאכילה ושתיה ומשאר ענינים גשמיים, וביום הפורים הוא להיפך - דמצוה לאכול ולשתות ולהתענג ולשמוח בשמחת פורים דייקא.

אך נחזה אנן, כשמצרפין זהב בכור ההיתוך, יש ב' מיני צירוף, מתחילה מפרידין הפסולת מן הזהב בהתיך אותו בכור כמה פעמים לצרפו היטב לבלל ישאר שום פסולת בהזהב וישאר נקי ומבורר וצלול כראוי, ואח"כ בוררין מן הפסולת הנ"ל כל פירורי זהב שנשארים עוד בפסולת וישאר הפסולת לבד בלי שום תערובת זהב כלל. כמו כן בעניני הבירורין יש ג"כ ב' מיני בירורין, היינו שמתחילה מחוייבים לברור הרע מן הטוב לבל ישאר שום בחינת רע חלילה בהטוב וישאר הטוב נקי וברור כראוי, ואח"כ מחוייבים לברר מן הרע מה שנשאר אצלו עוד מעט טוב באפס מה, ומחוייבים לברר ממנו הכל שישאר רק הרע לבדו. והבירור משניהם [כלומר שני הבירורים האלו] הוא לכוונה אחת, לברר הטוב מן הרע.

וזה הענין כאן, ביום הכיפורים מחוייבים אנחנו לברר הרע מן הטוב שישאר הטוב נקי ומבורר, לזאת אסורים באכילה ושתיה ושאר דברים גשמיים כי המה מבחינת הרע, וכשמתענה מכל הנ"ל יוכל מהר לברור הרע כולו לבל ישאר שם חלילה שום נדנוד מהרע ויהיה בחינת הטוב נקי וצלול. ובפורים מבררים הטוב מן הרע מה שנשאר עוד מעט בחינת טוב בתוך הרע, לכן מחוייבים לאכול ולשתות ולשמוח על כוונה הראויה וטובה בכדי שיבורר הטוב מן הרע היטב הדק", עכד"ק.

הרי לנו הקשר והצד השוה של יוה"כ ופורים, שבשניהם אנו עוסקים בעבודת הבירור, אלא שביוה"כ אנו עוסקים בשלב הראשון - דהיינו בירור הרע מן הטוב, ואילו בפורים מעלים בקודש ועוסקים בשלב השני של הבירור - דהיינו בירור הטוב מן הרע.

מעלת פורים יותר מיוה"כ

גם לדברי רבי צדוק הכהן מלובלין זי"ע - שהבין בדברי התיקוני זוהר שפורים הוא לא רק במעלה שוה ליוה"כ, אלא במעלה יתירה יותר מיוה"כ - יובן היטב לפי המבואר, כי בירור הטוב מן הרע הוא גבוה יותר בבחינה מסויימת מאשר בירור הרע מן הטוב. וכפי שאנו רואים במשל הזהב, שבבירור הרע מן הטוב כל המעלה היא חשיפת הזהב וניקויו מן הפסולת, אך בבירור הטוב מן הרע יש מעלה יתירה, כי יש כאן הצלה ממש שמצילים את החלק הטוב שכמעט נאבד והלך לטמיון.

ביאור הנ"ל באופן העבודה

וכך מתבטא הדבר לענין בעבודת ה' למעשה, שמקודם צריך להפריש את עצמו מכל תאוות העולם הזה, ולשבור את שעבודו לעניני העולם. ואחר כך, כאשר האדם נעשה בן חורין משעבוד היצר הרע, ואינו מתאווה עוד לענינים גשמיים, אזי מוטלת עליו העבודה להשתמש בעניני העולם הזה לצורך גבוה. וזוהי עבודת העלאת המידות הבמבוארת הרבה **בספה"ק**, שיטה את האהבה החיצונית והיראה הזרה, ושאר כל המידות לצד הקדושה ויעלם לצורך גבוה במחשבה ובמעשה.

ואם כי עבודת שבירת התאוות היא גדולה מאוד, אך עיקר העבודה היא להעלותם לגבוה ולהפכם לכלי ואמצעי לעבודת ה', וכך יתקנם ויעלה אותם לשורשם העליון.

עבודת האכילה גדולה יותר מתענית

וזהו ביאור העובדא, שכאשר נפגשו הני תרי קדושי עליון **הרה"ק מאפטא זי"ע והרה"ק מרוזשין זי"ע**, ניסה הרה"ק מאפטא זי"ע - שהיה לו עבודה גדולה ונוראה באכילה, להשפיע על הרה"ק מרוז'ין זי"ע - שמיעט מאוד באכילה, שיקבל על עצמו את עבודה האכילה. והרה"ק מרוזשין לא הסכים לקבל זאת על עצמו, ועמד על שלו שלא להרבות באכילה אלא למעט בכל מה שאפשר. אולם לבסוף התחרט על כך באמרו שגדולה היא עבודת האכילה לש"ש יותר מן התענית ומיעוט האכילה.

וזוהי עבודתינו ביום הפורים, שהיא עבודה גדולה השייכת אחר הכנעת התאוות, ולכן בבחינה מסויימת עבודת יום הפורים היא גדולה יותר מעבודת יום הכיפורים.

שערי עבודה

פנימיות עבודת ה'

מאמר "חייב איניש לבסומי בפוריא"

חייב איניש לבסומי בפוריא

אמחז"ל (מגילה ז:) וכך נפסק להלכה, "מיחייב אינש לבסומי בפוריא עד דלא ידע בין ארור המן לברוך מרדכי". רבים וטובים יגעו והגו להבין פשר דבר, איזה ענין יש בכך שיכניס האדם את עצמו למצב מביש עד שאינו יודע להבחין בין ארור לברוך. מה גם שבני ישראל מצווים להבחין בין ארור לברוך בכל עת ובכל שעה, ואם יטושטשו גבולות ההבחנה עלול האדם לחטא בחמורות שבחמורות, והרי לא יתכן כלל שיבואו חכמים ויעקרו את התורה.

כל הנסים נעשו על ידי היין

ומצאנו דבר נפלא **באבודרהם** (סדר תפלת פורים י"ט), שכל הנסים שנעשו לישראל בימי אחשורוש היה על ידי משתה - ושתי נטרדה מן המלכות על ידי משתה היין, אסתר באה תחתיה על ידי משתה היין, ומפלת המן האגגי היה גם כן על ידי משתה היין. ומטעים האבודרהם ומבאר שלפיכך התקינו חז"ל להזכיר את הנס על ידי שתיית יין.

הגזירה נגזרה בגלל היין

ונראה לבאר את דבריו. דהנה אמחז"ל (מגילה יב.) "למה נתחייבו שונאיהם של ישראל כליה [כלומר בני ישראל עצמם], משום שנהנו מסעודתו של אותו רשע". ומדוייק בלשון חז"ל שעונשם היה דווקא על ההנאה מסעודתו של אחשוורוש ולא על עצם ההשתתפות. שהרי הכריעו להכרח להשתתף בסעודתו של אחשוורוש מחמת שלום מלכות, והמאכלים שם היו כשרים, ואם כן איך יוענשו מרות על השתתפות זו עד כדי גזירת כליה.

אלא שמטרת הסעודה היתה מרושעת לגמרי, וברצון רע לסלק את המחיצות המבדילות שבין ישראל לעמים אשר דתיהם שונות מכל עם. כדאיתא **במדרש** (אסת"ר ז, יד) שרעיון המשתה היה עצתו של המן הרשע, אשר הגה את הרעיון איך לקטרג על עם ישראל, ומאחר שאלוקיהם של ישראל שונא זימה הוא, לכן יעץ לעשות משתה ליהודים, ובמהלך אותה משתה יתגרו ביצירהם ויכשילו אותם בעבירות חמורות.

ועל השפלות והקלקול של אותה סעודה מבואר בדברי חז"ל (מגילה יב:), שיום השביעי למשתה היה יום השבת קודש, והנושא המדובר באותה סעודה בין השרים והמלך היתה שיחה של פריצות (שם יב.). ומן הויכוח המאוס הזה בעת המשתה, נגרם הדבר שצוה המלך

אחשורוש להביא לפניו את ושתי המלכה ערומה ופרוצה.

וכעת פרח ההיתר של שלום מלכות, כי ברגע שהחל אחשוורוש לדבר דברי טינופת בויכוחי זימה ותועבה, היו צריכים לקום ממקומם ולצאת מבית המלוכה בלי שום חשבונות, ולמה באמת לא עשו כן. אלא שזה היה חכמת המן שהכין משתה יין דווקא כדי להחטיא את ישראל, ודאג מראש שיביאו לשם כל מיני וסוגי יינות ותהיה השתייה בדרך של פיתוי ולא באונס, וכך ישתו כולם יין כאוות נפשם כרצון איש ואיש, עד שנפלו לתחתוניות ונגררו אחר קלות דעתם של הגויים, ולא יכלו לעמוד בנסיונות שהכשילו אותם בהם באותה סעודה.

חטא אדם הראשון

והנה אמחז"ל (ברכות מ.), "תניא אילן שאכל ממנו אדם הראשון, רבי מאיר אומר גפן היה, שאין לך דבר שמביא יללה על האדם אלא יין, שנאמר וישת מן היין וישכר". הרי שחטא אדם הראשון היה על ידי שתיית היין, ונראה שלכן היה להם נסיון שלא לשתות יין בסעודתו של אחשוורוש, כדי שיתקנו את חטא אדם הראשון. אך משנכשלו ושתו מן היין, נכשלו גם בפגם היסוד כבחטא אדם הראשון. וזהו סוד מאחז"ל (חולין קלט:) "המן מן התורה מנין שנאמר (בראשית ג, יא) המן העץ אשר צויתיך לבלתי אכל ממנו אכלת".

כמבואר בספה"ק **בני יששכר** (אדר מאמר ז' אות ט') על פי דברי **האריז"ל**, כי המן הוא הנחש הקדמוני שגרם לחטא עץ הדעת, ולכן פיתה את ישראל גם בימי אחשורוש שיהנו מסעודתו של אותו רשע.

וזהו פירוש דברי הגמ' הנ"ל, "המן מן התורה מנין" - מנין לו הכח לקטרג על ישראל, ומתרצינן "המן העץ אשר צויתיך לבלתי אכול ממנו אכלת" - שהצליח לעורר חטא עץ הדעת על ידי שנהנו מסעודתו של אותו רשע.

ונראה להוסיף על דבריו, שזהו מה שקטרג המן ואמר "ישנו עם אחד מפוזר ומפורד בין העמים", שרצה בזה לערר את חטא אדם הראשון, כידוע **מהאריז"ל** (ליקו"ת שמות) שענין היות בני ישראל מפוזרין בגלות הוא כדי לתקן את הניצוצות שנפלו ונתפזרו במדינות ניכר על ידי חטא אדם הראשון.

ואמינא עוד, שלכן היה עונשו שתלו אותו על העץ דייקא, כי נתנו לו גמולו בראשו על כך שעורר שוב את חטא עץ הדעת.

תיקון החטא

בין נבין לאור כל זה, שמאחר שחטאם של ישראל שנהנו מסעודתו של אותו רשע עורר את חטא עץ הדעת שגם הוא היה חטא של הנאה כמ"ש (בראשית ג, ו) "וכי תאוה הוא לעינים ונחמד העץ להשכיל", לכן גם תיקון החטא היה צריך להיות על דרך תיקון חטא עץ הדעת.

והאיך מתקנים את חטא עץ הדעת? דבר זה מבואר **במדרש** (בר"ר יט, כב) עה"פ (בראשית ג, יב) "ויאמר האשה אשר נתתה עמדי היא נתנה לי מן העץ ואכל", "אמר רבי אבא בר כהנא, ואכלתי אין כתיב כאן, אלא ואוכל, (אמר אדם הראשון) אכלתי ואוכל עוד". והקשו **בספה"ק** האיך יתכן שאדה"ר יענה כן להקב"ה, שלא זו בלבד שעבר וחטא ואכל, אלא שהוא מעיז פנים ואומר "אכלתי ואוכל עוד".

אלא שאמר אדה"ר, הנה נכשלתי ואכלתי וקלקלתי על ידי אכילה זו, לפיכך אתקן אכילה זו על ידי שאוכל מעתה בקדושה ובטהרה.

נמצאנו למדים מזה, שאחר שנכשלו ישראל ונהנו מסעודתו של אותו רשע על ידי שתיית היין, לכן עליהם לתקן שתייה זו על ידי שתייה לשם שמים בקדושה ובטהרה, ובזה יתקנו את הפגם הנורא שנכשלו בו.

הנה מה טוב ומה נעים להבין לפי כל האמור את דברי האבודרהם הנ"ל, ששותים יין בפורים משום שהנסים בימי מרדכי ואסתר נעשו על ידי היין. כי אחר שגילה מרדכי לאסתר שהיא הגיעה למלכות כדי לתקן את החטא שפגמו על ידי ההנאה ממשתה היין, כמ"ש "ומי יודע אם לעת כזאת הגעת למלכות", לכן הזמינה את המן ואת אחשוורוש למשתה היין, וישבה אתם בלי קירוב הלבבות ובלא קלות דעת, אלא בקדושה ובטהרה אחר התענית ולשם שמים, ובזה תיקנה את עוון ההנאה ממשתה של אותו רשע, ובכח זה החישה את הישועה לכלל ישראל.

עבודתינו בכל שנה ושנה

ובכל שנה ושנה עבודתינו בקודש ביום הפורים הוא לתקן את ההנאה דמשתה אחשוורוש, ולבטל בזה את הגזירה המתעוררת בכל שנה ושנה על ידי שנעורר שוב את הנס המתעורר על ידי עבודתינו ביום הפורים (כפי שביארנו בקו' "פותח שערים"). ולכן צריך שנשתה יין באופן המותר בקדושה ובטהרה, וכך נתקן את הפגם ע"ד "אכלתי ואוכל עוד" כנ"ל.

לפיכך צריך זהירות גדולה שלא יעשה ההיפך ח"ו ולא יקלקל עוד יותר על ידי היין. כידוע כמה צווחו קמאי על הקלקול נורא שעושים את השוטים השותים באופן בלתי נרצה (עי' השלה"ק שער האותיות אות ק').

והמטה משה שופך קיטון של רותחין על המשתכרים שלא לשם שמים, ודברים כדברונות מקולמוסו נובעים ורותחים בהאי לישנא, "עד כי נדמה לרוב המון שבשני הימים האלו הותר לבני אדם לפרוק עול תורה מעליו ומצוות, וכל המרבה להיות משוגע הרי זה משובח, וכל זה הוא בלי ספק רע ומר והוא עון פלילי". ואלו המתפרעים ומתהוללים מתוך יינם, עושים ממש ההיפך הנרצה, ובמקום לתקן על ידי היין הם מרבים את הקלקול ח"ו.

למעלה מן הדעת

הנה כי כן, זאת יש לדעת שהחיוב לבסומי "עד דלא ידע", אין הכוונה שיפול **למטה מן הדעת** ולא ידע להבחין בין טוב לרע ובין מותר לאסור ח"ו, אלא להיפך, הכוונה שיעלה את עצמו **למעלה מן הדעת**, עד שיראה רק את הטוב שבכל דבר, שמרוב הארה ושמחה לא יתאחז עוד בקליפה אלא בפרי ובנציצוצות הקדושה שבכל דבר וענין.

וכהאי מילתא נמצא כתוב **בספה"ק אמרי נועם** (תרומה ד"ה אי תרתי), שעל ידי שתיית היין בפורים משיגין מדריגה גדולה כל כך, עד שקטיגור נהפך לסניגור, ואין עוד חילוק בין ארור המן לברוך מרדכי, כי גם אויביו ישלימו אתו, ע"כ.

כי אדם הראשון קודם החטא היה למעלה מן הדעת, ולכן לא ידע להבחין בין טוב לרע, כי הכל היה טוב בעיניו ולא התאחז כלל ברע. ועל ידי תיקון חטא אדם הראשון זוכים להגיע למדריגת אדם

הראשון קודם החטא שלא ידע בין ארור המן לברוך מרדכי, כי הכל הוא מאת ה' ושורש כל דבר לטובה הוא.

אור דלעתיד לבא

יומתק לנו מעתה להבין ולהשכיל מה שמבואר **בספה"ק**, שהאור של פורים הוא האור דלעתיד לבא, כמאחז"ל (ילקו"ש משלי רמז תתקמ"ד) "כל המועדים בטלים וימי הפורים אינם בטלים לעולם, שנאמר (אסתר ט, כח) 'וימי הפורים האלה לא יעברו מתוך היהודים וזכרם לא יסוף מזרעם". כי עבודת יום הפורים, הוא להגיע (לפי שעה) לבחינת דרגת אדם הראשון קודם החטא, כמו שיהיה לעתיד לבא כשנזכה לתיקון השלם, במהרה בימינו אמן.

בירור הלכה

בירור וליבון סוגיות בהלכה

בענין חיסונים וחיסוני הקורונה

היחס לדעת הרופאים עפ"י התורה ✦ נשתנתה המציאות לגמרי ✦ החיסון ועידן המצאתו ✦ העלה תרופה לא הכריע בדבר ✦ דברי העלה תרופה ✦ דעת גדולי ישראל לגבי ההרכבה של הפאקקען ✦ היתר הפוסקים היה בדלא ניזוק אדם מעולם ✦ החילוקים הבולטים בין אז להיום ✦ נאמנותם של מייצרי ומאשרי החיסונים ✦ חיסוני הקורונע

היחס לדעת הרופאים עפ"י התורה

עם ישראל החרדים לדבר ה', טרודים כעת בשאלת החיסונים שנתעוררה עכב התעמולה הגדולה שעושים שליטי המדינות, בצורה שלא נשמעה ולא היתה כמותה מעולם. ובדורינו דור עני, אבדנו את קרבניטי האומה פוסקי הדור העבר, שהיו מניפים את ידיהם בכגון דא לערוך תשובה ברורה להלכה, ובמקום זה כל הרוצה ליטול את ה' מפרסם חצאי דיבורים ופסקים תמוהים ובלתי מבוססים. ולכן אמרנו להציע בירור הלכה בזה כיד ה' הטובה עלינו (וכל הערה או תוספת דברים בכתב או בע"פ יתקבל לרצון בל"נ).

ובאנו לברר ולדרוש בתורתינו הקדושה את המעשה אשר נעשה, כי לא מפי הרופאים אנו חיים, וכמבואר **בשו"ע ובפוסקים** (עי' טושו"ע או"ח סי' תרי"ח ובנו"כ שם) שאין בכח הרופא לקבוע לנו איך לנהוג בדבר התלוי בשאלה להלכה, אלא בכוחו רק להציע את חוות דעתו, וההכרעה למעשה ניתנת בידי הרב המורה על פי הלכה. וכל הבא בשערי הלכה יודע שאכן בדרך כלל שומעים בקול הרופאים, אך פעמים רבות אסור לשמוע בקולם[א].

נשתנתה המציאות לגמרי

וטרם כל שיח, עלינו לחקור בעצם ההיתר לקחת חיסונים בכלל, ואי אפשר לסמוך בזה על מה שהתירוה גדולי ישראל בדורות עברו, כי המצב נשתנה מכמה פנים, וגם לא שייך לומר "פוק חזי מאי עמא דבר", היות שנשתנתה המציאות מבלי משים.

[א] וכבר נתפרסם דברי **הגה"צ הגרי"ב וואזנר שליט"א**, שעורר כמ"פ נגד ההשקפה החדשה של העברת כח הפסק לידי הרופאים. וצווח האי גאון מנהמת ליבו נגד עצה זאת, כי ישתקע הדבר ולא יאמר, ואוי לנו אם היינו תמיד שומעים בקול הרופאים והולכים אחרי הוראותיהם בעצימת עיניים, כי אין זו דרכינו דרך התורה, אלא דרכינו מאז ומעולם היתה לשמוע את חוות דעת הרופאים ואז מכריעים על פי הלכה ובכובד ראש בכל מקרה בפנ"ע אם לשמוע בקול הרופאים או לא. ואיזה פנים היה לנו אם היינו תמיד שומעים בקולם, כי אז חצי מעם ישראל היו אוכלים ביוה"כ ח"ו, וכל אשה שנייה היתה לוקחת מניעה, וכל שלישית עושה הפלה רח"ל...

ויש לדעת, שהחיסונים פרים ורבים בלי גבול, שכעת כבר נותנים כעשרים וחמש מנות חיסון (ישנם חיסונים שיש בהם שלושה מנות), ובכל כמה שנים ממציאים ומוסיפים חיסון נוסף, כי מערכת הבריאות הפכה את נושא הבריאות למסחר עולמי, ובפרט ענין החיסונים שהעשירה את מייצריהם והפכה אותם לעשירים הגדולים בעולם. וגם אין להם נאמנות עוד עפ״י הלכה כפי שיתבאר להלן בס״ד.

החיסון ועידן המצאתו

מטרת החיסון הוא לייצר הגנה מפני מחלות שכיחות, והדבר נעשה על ידי החדרת וירוס (או חיידק או טפילים) מוחלש לגוף, וזה מעורר את הגוף לייצר גופים זעירים המכונים נוגדנים התוקפים את הוירוס, כך שבאם האדם ידבק במחלות אלו יהיו בגופו כבר נוגדנים המוכנים לתקוף את המחלות הללו.

החיסונים הומצאו בשנת ה׳תקנ״ו על ידי רופא הבריטי נגד אבעבועות שחורות. אבעבועות שחורות היתה מגיפה קשה שהשתוללה והפילה חללים רבים. קושי המחלה ההיא מתוארת **בספר הברית** (ח״א כתב יושר פ״ב), שכשהיא תוקפת בקלות היא נוטלת מעשר מן האנשים רח״ל, ובהתפרצויות קשות של אותה מחלה היא יכולה לגבות אפילו את רוב האנשים רח״ל. וגם הנשארים שחלו והבריאו, חלקם נשארים בעלי מומין, ורובם ככולם תואר פניהם מכוער ומחורחר.

העלה תרופה לא הכריע בדבר

בשנת תקמ״ה נדפס ספר על נידון זה בשם **עלה תרופה** מאת רבי אברהם בן שלמה נאנסיך מהאמבורג, המעיד בחיבורו שבעצמו קיפח שניים מילדיו ממחלה זו רח״ל, והניף את ידו לדון בנידון זה, כהצעת דברים לפני גדולי ישראל וכדי שידונו בדברים בבי מדרשא לדעת את המעשה אשר יעשו.

ונביא את תמצית דבריו, כדי להבין את המצב דאז, ואת צד ההיתר שכתב שם. אך יש להדגיש שהרבה טעו להביא ראייה מספר הנ״ל שקדמונינו פסקו להתיר, אך המחבר לא התיימר לפסוק בעצמו בשאלה חמורה זו, ורק כתב את דבריו כהצעה בעלמא לגדולי ישראל, ולכן יש לדרוש את דבר ה׳ אצל גדולי אותו הדור שהכריעו בנידון זה. ואדרבה הוא כותב שם מפורשות - ״**רבים אומרים לנפשי מן המסולתים בעם קודש, שלא נכון הדבר לעשות כן לדחוק השעה במדה שמביא עליו חולי שלא נגזר עליו עדיין**, ובהדי כבשי דרחמנא למה לן, ומוטב שנהיה בשב ואל תעשה עד עדן ועדנין דחלפא עליה משמיא, ואז מה דבעי קוב״ה לעביד ביד ה׳ כנ״ל, וזה שמקדים המאוחר נראה כמו שסר בטחונו מה׳ ב״ה, ובדעה זו מחזיקים הרבה (גם) מחסידי אומות העולם וכו׳״.

דברי העלה תרופה

ועתה נביא את תוכן דברי העלה תרופה וז״ל, ״הן עתה בחמלת ה׳ על ברואיו השיב מבלע זה כמה, ובלב כל חכם לב רופאי זמננו נתן חכמה ותבונה שהמציאו לזה רפואה כוללת כמעט מחוסר סכנה, והתפארו על שאחד מני אלף שמת מחולי הנ״ל אם הוא מתנהג בסדר הרפואה שסידרו לו הרופאים״. ומתאר שהיו הרופאים עושים חבורה קטנה באיזמל בבשר הבריא בזרועות או בירכיים, ומביאים בו דרך חבורה זו את החולי וכו׳.

ומביא צד לאסור דרך רפואה זו, כי אסור לחלות את עצמו בידיים כדי להנצל מפיקו״נ שאינו עדיין כאן, והביא על כך ראיות והוכחות. אולם דחה כל זאת, היות שלמעשה כמעט ואין נקי מחולי זה, ולכן גם אלו שלא נדבקו מן המחלה הרי הם

בפחד גדול, והפחד עושה אותו למסוכן יותר. ולכן כותב שם שלדעתו צריך להשתדל ברפואה זו בעודו באבו וה' לא יחשב לו עון, אבל הוא מן הזרירות ומצוה דונשמרתם לנפשותיכם. ועל מה שמתו אחד מאלף אין זה כדאי לכנותו בשביל זה סכנה, כי אנו תולים בזה שהחוליה פשע בעצמו או משמשיו שלא שמרו הוראת הרופאים כראוי וכגון מה שאוסרים לאכול אז חמוץ ומלוח וכדו', ולמיעוטי דמעוטי כזה לא נחוש לסלק בשביל כך תועלת גדולה כזו.

יצויין שכ"כ גם **בשו"ת זרע אמת** (יו"ד סי' ל"ב), שרק אחד מיני אלף מת מהרכבה זו, וגם זה היה כנראה כי בגלל שלא שמר את עצמו כראוי לפי הוראת הרופאים.

ולגבי דינא דלא חיישינן למיעוטי הניזוקין מכך, נחית בעל **העלה תרופה** לדלות ראייה לדבריו מהקזת דם שעושים למען הבריאות, שאף שאחד מני רבים מתעלף בשעת הקזה, ובמקרים רחוקים מאוד אף ישנם מתים בדעת הקזה, וכן לגבי שתיית סם המשלשל בעת הצורך גם ימצא במקרה רחוק שימות על ידי זה, ובכל זאת אין אנו נמנעים מפעולות אלו.

ונותן טעם לכך, כי בכל דבר ימצא מקרים כאלו, ואפילו המאכלות שאנשים רגילים לאכלם ימצאו בהם לפעמים דברים מזיקים ומסכנים, וכדמצאנו **ברמב"ם** שצריך להתוודות בעיוה"כ במנחה קודם הסעודה כדי שלא יחנק, שזה מקרה נדיר ורחוק אך קיים, ולא נמנענו לאכול משום כך, ע"כ.

עוד מביא ראייה לדבריו מדינא דארבעה הצריכים להודות (ברכות נד:), דחולי ויסורים אינם לפי בחירתו של האדם, אולם ים ומדבר הם מקומות סכנה שנכנס בהם האדם על פי בחירתו, ומשום שהם מקומות סכנה לפיכך חייב להודות על יציאתו משם בשלום. הרי שמותר להכנס לים ומדבר כי זה הזיקא דלא שכיחא ולפיכך מותר ליכנס בהם לצורך פרקמטיא ושאר עניניו. ומכאן יש ללמוד לנידון דדן, שמותר להכניס עצמו לסכנה דלא שכיחא בשביל בריאות גופו ושלא יבא בעתיד לסכנת חיים.

ומביא שם שהגיד לו **הגה"ק רבי שלום בוזאגלו זצולה"ה** בעל 'מקדש מלך' ועו"ס, שבארץ מולדתו נתפשטה רפואה זו בפשיטות נגד האבעבועות, שנותנים צימוקים בידי ילד החולה במחלה זו למעך אותם כרבע שעה עד שיתחממו מידו, ונותנים אותם בידי ילד אחר שלא חלה, כדי שידבק במחלה בצורה קלה וכך שוב לא יחלה בה עוד בצורה קשה ומסוכנת.

דעת גדולי ישראל לגבי ההרכבה של הפאקקען

וכן בפירוש **תפארת ישראל** על משניות (יומא פ"ח מ"ז - בועז אות ג') כתב על כך, "נראה לי לעשות אינאקוליישין, עכ"פ שאם יתהוו בו הפאקקען הטבעיים הסכנה קרובה יותר, ולכן רשאי להכניס את עצמו בסכנה רחוקה כדי להציל את עצמו מסכנה קרובה".

בשו"ת זרע אמת (יו"ד סי' ל"ב) כתב, "אין מקום לענ"ד לאסור פעולת ההרכבה הנ"ל, כיון דהוא יותר קרוב לרווח והצלה מלהפסד וסכנה וכו', ובפרט דאינם נוהגים לעשות פעולה זו כי אם כשכבר יש זה החולי באותה העיר וק"ל. אשר על כן במקומי אני עומד, ומזכה אני במקומי דמקום יש בראש לקיים דברי חכמים המתירים פעולה זו ואין מזניחין אותן, אבל מ"מ ליראי הוראה גם ידי תיכון עמו דמהיות טוב שב ואל תעשה עדיף ויפה השתיקה כל היכא דמצי לאישתמוטי שלא לומר בזה לא איסור ולא היתר, כמו שהשבתי אני לשואלי דבר זה, שאיני רוצה ליכנס עצמי בספק סכנת נפשות, רק אני

מניח הדבר על אומנות הרופא יהודי ועל יהודות שלו".

והא לן כל הענין בפירוט יותר כמתואר **בספר הברית** (שם), שמקודם היו עושים אינאקוליישין, דהיינו שהיו לוקחים מוגלה מהאבעבועות ועושים חתך קטן ומורחים מהמוגלה בחתך כדי לחסן. אולם, אם כי לרוב היתה בזה התועלת הרצוייה והילד היה מחוסן, אך לפעמים גרם הדבר לאבעבועות קשות והילד מת מכך רח"ל, ולכן הרחיקו גדולי ישראל את הדבר ולא התירו זאת כדי שלא להכניס את הילדים לסכנת נפשות לכתחילה.

ואחר כך נתחדשה רפואה חדשה הנקראית אבעבועות הפרות (ונקרא וואקסין על שם הפרה הנקראית ואקה בלשון לאטין), ורפואה זו מגינה על האדם לאורך כל ימי חייו, ואחר שניסו אותה על אלפים רבבות בני אדם וכולם יצאו בשלום, וכלשונו שם, "**וכבר נסו זה אלפים רבבות בני אדם וכולם יצאו בשלום ולא מת אפילו אחד בכל אלה,** ויהי כראות חכמי ישראל שהדבר בדוק ומנוסה מאוד, ובכל יום ויום המנהג הזה מתפשט ומתקבל בכל מדינה ומדינה עד קצות הארץ ואיי הים רחוקים, **ולא נשמע ולא נראה מכשול ותקלה לשום אדם גדול או קטן, כי הוא דבר שאינו מזיק לעולם,** עמדו זקני ישראל ותופסי התורה בדור הזה והתירו זאת לכל ישראל על פי התורה. וגם לבניהם ולבני בניהם מצוים את הרופאים לעשות כה, ומהם מכריזים ומזרזים לרבים על הדבר ואומרים להם שחיוב גדול הוא על כל איש לעשות כן לבניו ובנותיו הקטנים, בטרם תבאנה הפאקקען הטבעיים מעצמן המסוכנים מאד, יען כי כל אדם שכבר היה לו קוה-פאקקען מגן ומציל אותו שלא יבאו לו עוד הפאקקען הטבעיים עד עולם".

ודברי העלה תרופה, התפא"י, והזרע אמת נסובים כנראה על ההמצאה הראשונה שלא תמיד הועילה ולפעמים אף גרמה למות. [ויצויין עוד שבספר 'די געזונדהייטס לעהרע' עמ' 73 כתב, שההרכבה לא היתה מועילה לכל החיים, ולכן כאשר באם הפאקקען הטבעיים היו צריכים לחסן שוב, ע"כ].

היתר הפוסקים היה בדלא ניזוק אדם מעולם

אך אחר כך המציאו דרך חדשה המועילה ביותר, וכמבואר לעיל בדברי ספר הברית שאז כבר "**לא נשמע ולא נראה מכשול ותקלה לשום אדם גדול או קטן, כי הוא דבר שאינו מזיק לעולם**", וכנראה שעל כך נסובו דברי התשובה מאהבה והזבחי צדק דלהלן.

דבשו"ת תשובה מאהבה (ח"א סי' קל"ד) כתב, שגם הילדים הבריאים נחשבים כחולים כי רק אחד מני אלף אינו נחלה במחלה זו, ואעפ"י שרוב החולים נשארים בחיים אך בפיקוח נפש אין הולכין בתר רובא, ולכן התיר לחסן את הילדים אפילו בשבת על ידי רופא נכרי באם אין אפשרות אחרת.

והרב **זבחי צדק** (יו"ד סי' קט"ז אות מ"א) כתב והעיד בזה, "מ"מ אנן בדידן תהלות לאל יתברך יש לנו רופאים מומחים ע"ז שעושים ההברכה **ולא ניזוק אדם מעולם**, וכן מעשים בכל יום".

ובהמשך דבריו חוזר ומדגיש בספר הברית שם, "ויען וביען שהקוה-פאקקען **בטוח בחסד עליון מכל מכשול ומכל דבר רע וממקרה רעה,** כאשר יעיד הנסיון היומי מאלפים רבבות בני אדם בכל יום זה כמו שלשים שנה שהמנהג התפשט בכל העולם כלו, אפילו באמריקה וכו', לכן התחיל להתפשט המנהג הזה גם כן תוך בני עמנו, וכבר עשו כן לבניהם כמה רבנים וגאונים וזקני ישראל ותלמידי חכמים רבים ונכבדים. והלכה כר' שמעון דוקטור בעיר מושבי בקהילת קודש קרקוב יגן עליה אלוקים, במכתבו תרופה חדשה

הנדפס שנת תקס״ד לפ״ק, אשר בו מזרז את בני עמנו לעשות רפואה בדוקה זאת לכל זרעם, אם זכר אם נקבה, בטרם נשמע או נראה הטבעיים בעולם המסוכנים מאד. וכן נוהגים בקהילת קודש קרקוב, ובשאר קהלות הקודש, ושמעון הצדיק בדבר הזה הראה לי בכתב רשום על פנקסו כמה מאות ילדים אשר נטע בהם קוה-פאקקען **וכולם יצאו בשלום שלמים ותמימים בגופם וכל אבריהם חזקים כראי מוצקים**. ועלינו לשבח לאדון כל התולדות ובורא רפואות, בכל השבחות ברכות והודאות, על רוב חסדו אשר גבר עלינו בדור הזה, ברפואה הנזכרת הנגלית לנו ולבנינו עד עולם לעשותה, להחיות אותנו ואת זרעינו״.

החילוקים הבולטים בין אז להיום

לפי כל הנ״ל ברור ופשוט שלא יתכן לדמות מילתא למילתא מהחיסון נגד אבעבועות שחורות להחיסונים דימינו אנו, כי הבדלים גדולים יש בין החיסון דאז לבין החיסונים הנתנים בימינו לילדים נגד כל מיני מחלות, ונפרטם בס״ד.

א] באבעבועות שחורות היתה ההרכבה משום דרך רפואה כמאחז״ל ״מכאן שניתנה רשות לרופא לרפאות״, כמבואר בשו״ת תשובה מאהבה ובספר עלה תרופה שגם הבריאים היו חולים לענין זה מחמת הפחד הגדול והמוצדק וכנ״ל. משא״כ החיסונים דהיום נתנים לילדים בריאים שאין להם אפילו פחד מכל המחלות שכנגדם מחסנים אותם.

ב] באבעבועות שחורות התירו רק מאחר שהיה בטוח ללא שום ספק שאין הדבר גורם לנזקים ומחלות. ואילו בימינו מייצרי החיסונים בעצמם מזהירים מפורשות מראש שהחיסונים עלולים לגרום לנזקים קשים. וזאת מלבד המציאות שישנם רופאים רבים בעולם המוכיחים שהחיסונים גורמים לנזקים קשים ואף קשים ביותר, ורבבות נפגעי חיסון בעולם יעידו על כך, ובעקבות זאת אנשים רבים בעולם אינם מסכימים לתת חיסונים לילדיהם. [ואם כי מערכת הרפואה והרבה רופאים המרוויחים מהחיסונים לועגים מהם, אך עפ״י הלכה אין למתנגדי החיסונים פחות נאמנות מהאחרים, אלא להיפך].

ג] באבעבועות שחורות היתה הסכנה גדולה מצוייה ושכיחה לכולי עלמא, ורבים חללים הפילה. ואפילו מי שלא מת בה, היה עלול להגיע לחולי קשה מאוד, ואף להשאר מכך בעל מום לאורך כל ימי חייו רח״ל. משא״כ כהיום שנותנים חיסונים למחלות שאינן שכיחות כל כך. [כגון החיסון נגד דלקת כבד נגיפית מסוג B, שהיא מחלה המצוייה רק אחד לשש מאות אלף, וגם החולים בה אינם מתים ממנה].

ד] באבעבועות שחורות לא היה דרך אחרת לטפל בה בהצלחה גמורה, כי אם על ידי חיסון. ואילו רוב המחלות שמחסנים כהיום נגדם ישנם דרכי טיפול מועילות למי שיחלה בהן ל״ע.

נאמנותם של מייצרי ומאשרי החיסונים

אך האחרון הכביד, כי יש לדעת שמייצרי החיסונים אין להם דין נאמנות כלל על פי הלכה, שכן נפסק **בשולחן ערוך** (יו״ד סי׳ קנ״ה סעיף א׳), שאסור לקחת תרופה מרופא גוי כי רופא גוי הוא חשוד לשפיכות דמים. ומוסיף שם **הרמ״א**, שאם הרופא חושש להפסד ממון אזי אפשר לסמוך עליו, ע״כ.

והנה בבית המשפט העליון בארה״ב חקקו חוק, שאי אפשר לתבוע את חברות

החיסונים על נזקים שנגרמים מהחיסונים, כולל נזקי מות, אם כן אסור על פי דינא דשולחן ערוך לקחת את החיסונים האלו.

לעומת זאת ישנם כאלו שטוענים שאחרי הכל לא יוכלו הללו לעשות פשיעות גדולות, כי יעצרו בעדם בל כרחם, ובעלי משרות גדולות כן יכולים לעצור בעדם ולתבוע אותם. אך מלבד שאין זה מחזיר את הנאמנות עפ״י השו״ע והרמ״א, הרי שעוד טעות גדולה היא בהבנת המציאות, שהרי הללו נתבעו בעבר על הרבה פשיעות קשות מאוד, ושילמו על קנסות גדולות מאוד, וחברת פייזר שילמה את הקנס הפלילי הגדול ביותר בהיסטוריא של ארה״ב, וכל זה לא מנע בעדם מלעשות עוד פשעים שעל חלקם אף הודו בפה מלא. אין זה אלא כפי שגילתה אחת ממגלי הסודות שסיכנה את חייה ואכן נרצחה לבסוף על גילויי סודות מבפנים, שכל התביעות והקנסות אינו מרתיע את החברות הללו, כי הם לוקחים זאת בחשבון מראש וזה נחשב אצלם כחלק ממחיר ההשקעה.

ומעתה נמצא, שמדינא דשולחן ערוך אסור לקחת חיסונים כלל, כי מלכתחילה הם חשודים לשפיכות דמים בגלל החוק הנ״ל, ובנוסף לכך מאחר שגם הוחזקו כשופכי דמים האיסור מתחזק שבעתיים. וחובה לפרסם דבר זה משום ״לא תעמוד על דם רעך״.

גם מאשרי החיסונים נתפרסמו מכבר לבלתי אחראיים, מאחר שהודו על חטאם שאישרו חיסונים במשך ל״ב שנה בלי לדרוש אפילו מחקר בטיחות אחד, שזה התנאי ליכולת נתינת אישור.

חיסוני הקורונע

נשובה ונחזה לענין חיסוני הקורונע הנתנים כעת בפיתוי מחשיד על ידי כאלו שמעולם לא היו דורשי טובתינו, חוץ ממה שהסקנו שמדינא דשו״ע אסור לקחת את כל החיסונים בימינו אנו, הרי שנוסף איסור על איסור לגבי חיסוני הקורונע שעשרות אלפי מומחים מזהירים על הנזקים הקשים ביותר שעלול ליגרם מחיסון זה רח״ל.

וישבו כבר על המדוכה חדשים שלמים גדולי הרבנים והעסקנים שבירורו את הדבר, והמסקנא ברורה שהחיסונים הללו נועדו להמיט אסון בעולם רח״ל. וכעת כבר מתו הרבה אחר לקיחת החיסונים הללו, ורבים נפלו לחולאים קשים ונוראים מיד אחר קבלת החיסונים. אכן מכחישי השמש בצהריים מנסים להכחיש זאת בשאט נפש, אך הדברים נתאמתו בידינו לדאבון ליבינו.

וכבר כתבנו והוכחנו בזה במקו״א, שאין כאן רפואה אלא ההיפך ממש רח״ל, ולולא התעמולה הגדולה - בשיטות פסיכולוגיות והטעיית רבנים וגדולי ישראל באופן שלא היה מעולם - לא היה יתכן שאנשים בעלי דעת יקחו את החיסון המסוכן הזה.

ונסיים בתפלה, שהקב״ה יצילינו מצרה נוראה זו, ויכלה את הרשעים המציגים את עצמם כמושיעים, ויעורר לבבות בניו שלא יסחפו אחר התקשורת הכוזבת, ויפקח עיני עמו להבין את אשר לפניהם, שלא יכניסו את עצמם בידי מבקשי רעתם, ומחבלי משיח יצילינו לרווחה פדותינו יצמיח ונס יגון ואנחה, אמן.